

Beleid meerkunners en hoogbegaafden

OSG De Hogeberg

Landelijk Informatiecentrum
Hoogbegaafdheid

<i>documentennaam</i>	Beleid meerkunners en hoogbegaafden	<i>datum medewerkers</i> (ter informatie en feedback)	25-06-2024 04-02-2025 28-02-2025
<i>domein</i>	Onderwijs	<i>datum SL</i> (vaststelling)	04-03-2025
<i>status</i>	Vastgesteld, jaarlijks bij te stellen	<i>datum MR</i> (ter informatie en advies)	25-03-2025

Inhoud

1.	Inleiding	3
2.	Kernbepalingen	3
2.1	Doelgroep	3
2.2	Beperkingen bij dubbel bijzondere leerlingen	4
2.3	Visie.....	4
2.4	Wettelijk kader	4
3.	Missie	5
3.1	Doelen schooljaar 2025-2026.....	5
3.2	Doelen eind 2029	6
4.	Basisaanbod en -begeleiding	6
4.1	Eerste leerlijn (in de eigen klas).....	6
4.1.1	Compacten	6
4.1.2	Verdiepen.....	6
4.1.3	Verbinden (peereiland)	7
4.2	Tweede leerlijn (buiten de eigen klas)	7
4.2.1	Verbreden	7
4.2.2	Verbinden en verbreden (Plusklas)	8
4.2.3	Versnellen	9
4.3	HB-coördinatie	9
5.	Onderpresteren	10
6.	Borging	11
6.1	Werkgroep	11
6.2	Scholing en kennis.....	11
	Bijlagen	12
	<i>Bijlage 1: Routes VWO - regulier, compact met verdieping, compact met verbreding en versneld</i>	<i>12</i>
	<i>Bijlage 2: Format studiewijzer VWO.....</i>	<i>13</i>
	<i>Bijlage 3: Protocol versneld examen (pilot 2023-2026)</i>	<i>14</i>
	<i>Bijlage 4: Overzicht deskundigheidsbevordering medewerkers</i>	<i>15</i>

<i>Bijlage 5: taakomschrijving HB-coördinator.....</i>	16
<i>Bijlage 6: Advies landelijke norm voor basisondersteuning</i>	17
<i>Bijlage 7: Factsheet meerkunners en hoogbegaafden OSG De Hogeberg.....</i>	Fout!
Bladwijzer niet gedefinieerd.	
<i>Bijlage 8: curriculum voor psychoeducatie</i>	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
<i>Bijlage 9: curriculum voor 'leren leren'</i>	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
<i>Bijlage 10: implementatietraject beleid meerkunners en hoogbegaafden.....</i>	Fout!
Bladwijzer niet gedefinieerd.	

1. Inleiding

OSG de Hogeberg is een eilandschool die breed voortgezet onderwijs biedt aan alle jongeren op Texel en draagt daarmee bij aan de maatschappelijke en economische leefbaarheid van het eiland. De school kenmerkt zich door medewerkers die trots zijn op de leerlingen en hun resultaten en leerlingen die trots zijn op hun school.

Omdat OSG De Hogeberg de kleinste brede scholengemeenschap van Nederland is, is ook het aantal leerlingen met een meerkunners- of hoogbegaafheidsprofiel klein. Dat maakt de uitdaging groot om binnen de grenzen van de docentenformatie en schoolorganisatie volledig te voorzien in een stevig en uitgebreid aanbod aan verrijkings-, verbredings- en verbindingsinterventies.

Het doel van dit beleidsplan is om meerkunners en hoogbegaafden op OSG De Hogeberg zo goed mogelijk te signaleren, te voorzien in een verrijkt en verbreed (basis-) onderwijsaanbod en om de juiste begeleiding binnen en buiten de klas voor deze leerlingen te kunnen borgen. Door een leerling namelijk eerst te signaleren als zijnde meerkunner of hoogbegaafd, kan er gericht een differentiatieaanbod worden geboden. Hierbij worden semi-verplichte versnellings-, verrijkings- en verbindingsinterventies getroffen op de zogeheten 'eerste leerlijn' en optionele interventies, zoals verbreden, versnellen en lesgroep-overstijgend verbinden op de 'tweede leerlijn'. Dit beleidsplan is gebaseerd op de adviezen en teksten van het *Landelijk Informatiecentrum Hoogbegaafdheid* en het advies landelijke norm voor basisondersteuning van *AOB* en *Ouders & Onderwijs* en bevat alle schriftelijke bepalingen en uitgangspunten om leerlingen te plaatsen en begeleiden op de eerste en tweede leerlijn.

2. Kernbepalingen

2.1 Doelgroep

Alle leerlingen die meerkunner of hoogbegaafd zijn vallen onder de handelingsadviezen binnen dit beleidsplan. De onderstaande criteria worden gebruikt om te bepalen of een leerling meerkunner of hoogbegaafd is:

De leerling (voldoet aan ten minste één van de onderstaande criteria):

- Is op basis van de overdracht van de basisschool naar voren gekomen als een hoogbegaafde leerling (20 leermaanden voorsprong / 150% leerrendement);
- Heeft een totaal IQ (TIQ) van 120-130 (meerkunner) of 130 of hoger (hoogbegaafd) gemeten in een intelligentieonderzoek, waarbij geen van de gemeten onderdelen lager scoort dan 115.
- Heeft het profiel van een hoogbegaafde onderpresteerder, vastgesteld in een psychodiagnostisch onderzoek.

2.2 Beperkingen bij dubbel bijzondere leerlingen

Dit beleidsplan richt zich op de groep meerkunners en hoogbegaafde leerlingen. Eén zeldzame maar belangrijke groep die buiten het bestek van dit beleidsplan valt zijn dubbel bijzondere leerlingen (hoogbegaafd + een leer- of gedragsstoornis).

De kans dat een leerling dubbel bijzonder is, is aanzienlijk kleiner dan één op 600 leerlingen. Vanwege de zeldzaamheid en unieke leerbehoefte van deze groepen wordt er op basis van psychodiagnostisch onderzoek een persoonlijk plan van aanpak opgesteld. OSG De Hogeberg spant zich in om voor elke jongere op Texel thuisnabij onderwijs te kunnen verzorgen. Helaas moeten wij constateren dat het begeleiden van dubbel bijzondere leerlingen meestal buiten de mogelijkheden van OSG De Hogeberg valt. Een omgevingsverandering wordt hier dus, alhoewel door leerling en/of ouders soms ongewenst, noodzakelijk geacht. Er wordt in dit geval met het samenwerkingsverband gezocht naar:

- Een voltijds HB-voorziening of begaafdheidsprofielschool met voldoende ondersteunende mogelijkheden.
- Een onderwijs-zorg instelling met een specialisatie op het gebied van begaafdheidsbegeleiding.

2.3 Visie

Door meerkunners en hoogbegaafde leerlingen semi-verplicht versnellings-, verrijkings- en verbindingsinterventies uit de eerste leerlijn te bieden, bevorderen wij de motivatie, het zelfbeeld en de metacognitieve vaardigheden van de leerling. Dit bevordert excellentie, resulteert in een positieve schoolbeleving, bewerkstelligt betere schoolresultaten en voorkomt onderprestatie en uitval.

2.4 Wettelijk kader

Bij het vormgeven van onderwijs op OSG De Hogeberg wordt gelet op onderstaande artikelen:

- Het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het kind, artikel 29, lid 1a: "Het onderwijs aan het kind dient gericht te zijn op: een zo volledig mogelijke ontplooiing van de persoonlijkheid, talenten en geestelijke en lichamelijke vermogens van het kind."
- Wet op Voortgezet Onderwijs, artikel 2: "Het onderwijs wordt zodanig ingericht dat de leerlingen een ononderbroken ontwikkelingsproces kunnen doorlopen. Het wordt afgestemd op de voortgang in de ontwikkeling van de leerlingen."

Bovenstaande artikelen fungeren als het juridisch mandaat voor het treffen van versnellings-, verrijkings- en verbindingsinterventies en worden bij twijfel (op juridisch gebied) als doorslaggevend beschouwd.

3. Missie

Wij staan voor openbaar en inclusief onderwijs op Texel, dat wil zeggen dat we voor zoveel mogelijk leerlingen op Texel toegankelijk willen zijn en hoge ambities hebben om thuis-nabij onderwijs te organiseren. We willen onderwijs aan hoogbegaafden kunnen verzorgen binnen ons basis- en plusaanbod. Jaarlijks stelt de werkgroep hoogbegaafdheid, samengesteld uit minimaal de HB-coördinatoren, twee vakdocenten, één ondersteuningscoördinator en één schoolleider, voorafgaand aan de start van het nieuwe schooljaar de doelen met betrekking tot de begaafdheidssignalering, onderwijsaanbod voor meerkunners en hoogbegaafden en begeleiding binnen OSG De Hogeberg op. Dit zijn meetbare doelen die gezamenlijk tot graduele verbeterlagen op het gebied van begaafdheidssignalering, aanbod en begeleiding binnen de school leiden.

3.1 Doelen schooljaar 2025-2026

Signaleringsdoelen

- In de overdracht van PO naar VO (vanaf maart 2025) wordt gericht gevraagd naar hoogbegaafdheid.
- Leerlingen die in PO gesignaleerd zijn, zijn voor aanvang van de eerste lesdag van 2025-2026 in beeld bij de HB-coördinator onderbouw, de mentor en de vakdocenten via een lijst per klas. Ze worden waar mogelijk in dezelfde klas geplaatst.

Begeleidingsdoelen vakdocenten

- Een 20-40% compacterslijn opstellen binnen de sectie (of uit de methode halen) voor leerjaar 1 t/m 6 van niveau vwo. (*volgens routes bijlage 1*)
- Een 20-40% verdiepingslijn opstellen binnen de sectie (of uit de methode halen) voor leerjaar 1 t/m 6 van niveau vwo. (*volgens routes bijlage 1*)
- Peereilanden inrichten **in het lokaal** van meerkunners en hoogbegaafden die de verdiepingslijn volgen en hier ten minste 5 minuten begeleiding geven per les per klas.
- De compacterslijn en de verdiepingslijn voor vwo-leerlingen, ouders en (OSP-) begeleiders zichtbaar maken in de studiewijzer (*format bijlage 2*)

Begeleidingsdoelen schoolsystematiek

- Meerkunners en hoogbegaafden die een verrijkt-/plusaanbod buiten de reguliere lessen volgen (Plusklas, extra vakken) krijgen een snipperkaart met een gelijk aantal snipperuren per week als het aantal uren plusaanbod. Het aantal snipperuren wordt bepaald in overleg met de HB-coördinator. De leerling kan met deze kaart bij de leerlingenbalie aangeven bij welke uren hij/zij/hen afwezig is ten behoeve van het plusaanbod, met uitzondering van lesuren met toetsen.
- Drie verbredings- en verdiepingsvakken aanbieden gericht op meerkunners en hoogbegaafden (bijvoorbeeld Klassieke talen (onderbouw), Informatica, Frans (bovenbouw)).

- Psychoeducatie aanbieden in de Plusklas of via de HB-coördinator of OSP-begeleider (bijvoorbeeld met methode LEF).
- Pilot vervroegd examen (Scheikunde) doorzetten en monitoren.

Zorg- en ondersteuningsdoelen

- In kaart brengen in welke mate het samenwerkingsverband voorziet in arrangementsbegeleiding voor hoogbegaafde onderpresteerders of leerlingen die uitvallen.

3.2 Doelen eind 2029

(In ontwikkeling, met schoolplan 2025-2029)

- OSG De Hogeberg heeft structureel twee HB-coördinatoren met duidelijke taakomschrijvingen. Deze HB-coördinatoren hebben daarvoor een vastgesteld en toegekend aantal taakuren beschikbaar.
- OSG De Hogeberg heeft een passend en helder begrensd aanbod aan verrijkings- en verbredingsonderwijsactiviteiten. Er is een actueel overzicht van de, op dat moment, aangeboden onderwijsactiviteiten beschikbaar bij de HB-coördinator.
- Medewerkers van OSG De Hogeberg zijn op de hoogte en handelen naar de mogelijkheden voor meerkunners- en hoogbegaafden op OSG De Hogeberg. Hierover wordt helder gecommuniceerd en dat zorgt voor sterker verwachtingsmanagement richting leerlingen en ouders.

4. Basisaanbod en -begeleiding

4.1 Eerste leerlijn (in de eigen klas)

4.1.1 Compacten

Voor alle **gediagnostiseerde** hoogbegaafde leerlingen in het vwo wordt er binnen de vakuren en het huiswerk **20-40%** van de **herhalingsstof geschrapt**. De vakdocenten maken hiervoor gebruik van de compactersroute uit de methode of stellen met de vaksectie een compactersroute op. Deze compactersroute wordt opgenomen in de aangepaste **vwo studiewijzer** (*format bijlage 2*). Meerkunners kunnen in overleg met de vakdocent ook gebruik maken van deze compactersroute als zij daarnaast ook de verdiepingslijn volgen.

4.1.2 Verdiepen

Binnen alle (cognitieve) vaklessen op vwo-niveau wordt er voor de hoogbegaafde leerlingen een **20-40% verdiepingslijn** aangeboden. Docenten maken hiervoor gebruik van de verdiepingslijn uit de methode of stellen met de vaksectie een verdiepingslijn op. Deze verdiepingslijn wordt opgenomen in de aangepaste **vwo studiewijzer** (*format bijlage 2*).

4.1.3 Verbinden (peereiland)

Alle hoogbegaafde leerlingen en meerkunners die de verdiepingslijn in de vakles volgen, zitten in de vakuren incidenteel bij elkaar in een peereiland in het lokaal (2-6 tafels waar samengewerkt wordt aan verdiepingsopdrachten). Aangeraden wordt om de laatste 15 minuten van de les de hoogbegaafde leerlingen bij elkaar te plaatsen zodat ze in deze tijd verdiepingsopdrachten kunnen maken.

Rol van de vakdocent

De docent geeft gemiddeld 5 minuten begeleiding aan het peereiland tijdens de les. Het begeleidingsmoment vindt plaats wanneer de rest van de klas aan het werk is. Tijdens dit moment komen de volgende vragen aan bod:

- *Hoe verloopt de planning in je verdiepingswerk, lig je nog op schema?*
- *Zijn er opdrachten die je moeilijk vindt, waarbij ik je kort kan helpen?*
- *Als je een opdracht moeilijk vindt, heb je het aantoonbaar op drie wezenlijk verschillende manieren geprobeerd?*
- *Als je er na driemaal proberen niet uitkwam, heb je het daarna tweemaal samen met een klasgenoot geprobeerd?*

Indien bovenstaande stappen zijn doorlopen: geef instructie en tips voor het afronden van de opdracht of geef aan dat de docent ook weleens iets niet weet. Zoek middels het antwoordenboek de oplossing of zet een plan uit hoe de leerling wel tot een antwoord kan komen. Focus ligt op: goed dat je doorzet, goed dat je (na vijfmaal proberen) om hulp vraagt, falen is niet erg, etc.

Semi-verplichte aard van interventies in de eerste leerlijn

Het volgen van de compacte route met verdiepingslijn is semi-verplicht van aard. Dit betekent dat de interventie ten zeerste wordt aangeraden voor ten minste alle hoogbegaafde leerlingen. Deze interventie draagt bij aan een schoolcultuur waarin leerlingen aangespoord worden om het beste uit zichzelf te halen. Veel jonge leerlingen weten immers nog niet wat zij willen en voor hen draagt de semi-verplichte aard bij aan de ontwikkeling.

4.2 Tweede leerlijn (buiten de eigen klas)

4.2.1 Verbreden

Verbreedingsvakken

Alle hoogbegaafde leerlingen in de bovenbouw van het vwo krijgen de mogelijkheid om een extra vak of een verbreedingsvak te volgen. Waar mogelijk wordt een extra vak op OSG De Hogeberg aangeboden. Waar dat niet mogelijk is, wordt gezocht naar een extra aanbod buiten OSG De Hogeberg. De verbreedingsvakken Klassieke talen/Latijn, Informatica en Frans die wij in

schooljaar 2024-2025 en 2025-2026 aan konden bieden worden verzorgd in een pilot afstandonderwijs met regiopartner Scholen aan Zee.

Verdiepingsvakken

Daarnaast willen wij intern de mogelijkheid bieden om het certificaat Anglia Engels te behalen. Deze vakken zijn 'extra vakken' buiten het reguliere examenpakket en daarmee optioneel. Deze verdiepingsvakken leiden niet tot een intensiever lesrooster, omdat de leerling snipperuren in kan zetten.

Snipperuren

Meerkunners en hoogbegaafden die een verrijkt-/plusaanbod buiten de reguliere lessen volgen (Plusklas, extra vakken) krijgen een snipperkaart met een gelijk aantal snipperuren per week als het aantal uren plusaanbod. Het aantal snipperuren wordt bepaald in overleg met de HB-coördinator. De leerling kan met deze kaart bij de leerlingenbalie aangeven bij welke uren hij/zij/hen afwezig is ten behoeve van het plusaanbod, met uitzondering van lesuren met toetsen.

4.2.2 Verbinden en verbreden (Plusklas)

Aan **gediagnostiseerde** hoogbegaafde leerlingen in leerjaar 1 t/m 3 wordt een plusklas aangeboden. Deelname aan de Plusklas is voor hoogbegaafden in eerste instantie optioneel. Voor onderpresteerders in fase 1 is deelname aan de Plusklas verplicht. De bijeenkomsten van twee lesuren worden ingeroosterd onder lestijd. In de Plusklas wordt er leerjaar doorbroken gewerkt aan drie onderdelen: zelfbeeld/psychoeducatie, leren leren en projectmatig werken. In alle even weken wordt 50 minuten besteed aan (afwisselend) psychoeducatie en leren leren en 50 minuten aan projectmatig werken. In alle oneven weken wordt volledig projectmatig gewerkt. Het curriculum voor psychoeducatie staat beschreven in bijlage 8. Het curriculum voor leren leren staat beschreven in bijlage 9.

Zelfbeeld en leren leren

In de plusklas wordt een aanbod in **psychoeducatie** verzorgd. Hierbij wordt o.a. gebruik gemaakt van de methode LEF! Er wordt in gesprekken en met opdrachten ingezoomd op de werking van de hersenen en mindset. Bewezen effectief onderdeel van het versterken van het zelfbeeld is het in contact brengen van hoogbegaafde kinderen met elkaar zodat problemen met 'zich anders en onbegrepen voelen' worden voorkomen. In het onderdeel 'leren leren' leren leerlingen zo effectief mogelijk om te gaan met leertaken. De focus ligt hierbij op executieve vaardigheden en probleemoplossend leren.

Projectmatig werken

Binnen het onderdeel **projectmatig werken** krijgen leerlingen de kans om korte projecten naar keuze uit te voeren. Dit kan individueel, met een samenwerkingspartner of met de groep.

Leerlingen mogen zelf een projectonderwerp kiezen, maar er is ook een ingekocht aanbod beschikbaar van Bureau Talent.

De plusklas is geschikt voor hoogbegaafden die nog oriënterende zijn waar hun interesses liggen en/of meer tijd willen spenderen met gelijkgestemden. Hiernaast is de plusklas een effectieve interventie om **onderpresteren te remediëren**. Voor onderpresteerders kan deelname aan de plusklas semi-verplicht worden gesteld.

4.2.3 Versnellen

VWO in 5 leerjaren

Hoogbegaafde leerlingen in de onderbouw waarvoor bovenstaand aanbod in de eerste en tweede leerlijn onvoldoende aanbod blijkt, kunnen na afstemming tussen HB-coördinator, ondersteuningscoördinator (OCO) en ouder(s) de mogelijkheid aangeboden krijgen om vwo leerjaar 2 en 3 versneld te doorlopen. Dat kan het best georganiseerd worden door één van beide leerjaren over te slaan. Wanneer voor deze optie gekozen wordt, werkt de leerling met begeleiding van de HB-coördinator en/of een OSP-begeleider op de planning eventuele hiaten weg.

Leerlingen die het vwo versneld doorlopen, voeren geregeld korte voortgangsgesprekken met de HB-coördinator.

Vervroegd examen per vak

Hoogbegaafde leerlingen waarvoor bovenstaand aanbod in de eerste en tweede leerlijn onvoldoende aanbod blijkt, kunnen na afstemming tussen HB-coördinator, ondersteuningscoördinator (OCO) en ouder(s) de mogelijkheid aangeboden krijgen om vervroegd examen te doen in één of meer vakken. In 2023-2024 is op OSG De Hogeberg een pilot vervroegd examen voor het vak Scheikunde gestart. De voorwaarden staan beschreven in het protocol versneld examen (bijlage 3). Het is de verantwoordelijkheid voor de leerling om zich de benodigde lesstof eigen te maken. Hiervoor kan de leerling snippeturen benutten om bijvoorbeeld al in het vijfde leerjaar lessen bij te wonen van het zesde leerjaar.

Leerlingen die vervroegd examen doen, voeren maandelijks korte voortgangsgesprekken met de HB-coördinator.

4.3 HB-coördinatie

OSG De Hogeberg heeft twee HB-coördinatoren, één voor leerjaar 1 t/m 3 en één voor leerjaar 4 t/m 6. Elke leerling die voldoet aan de criteria voor meerkunner of hoogbegaafdheid heeft in de eerste periode van het schooljaar een startgesprek met de HB-coördinator. De HB-coördinator coördineert en monitort gedurende het schooljaar het aanbod in de eerste en tweede leerlijn van de leerling. Daarnaast voert de HB-coördinator jaarlijks minimaal één voortgangsgesprek met leerlingen die een verbredingsaanbod of versnelde route volgen. De taakomschrijving van de HB-coördinator volgt (bijlage 6).

5. Onderpresteren

Ondanks een basisonderwijsaanbod en -begeleiding voor hoogbegaafden op OSG De Hogeberg kan een leerling toch onderpresteren.

Onderpresteren manifesteert zich in drie fasen:

1. Denklui onderpresteren

- Executieve functies zijn zwak
- Leerling overschat zichzelf of heeft volgens ouders en/of docent een te hoog cognitief zelfbeeld

2. Emotief onderpresteren

- Emotieregulatie is opmerkelijk zwak (thuis en/of op school huilbuien / woedeaanvallen / somberheid)
- Leerling heeft een te laag cognitief zelfbeeld (onzekerheid, faalangst)

3. Gedomotiveerd onderpresteren

- Leerling heeft problemen met basale hersenfuncties (zeer slecht slapen, eetstoornissen, ademhalingsproblemen e.d.)
- Leerling vertoont apathisch gedrag (depressie/lusteloosheid)

Bij onderpresterende hoogbegaafden maakt de HB-coördinator in samenspraak met mentor en ouders een weloverwogen inschatting van de fase van onderpresteren. Bij fase 1 houdt de HB-coördinator de regie. Bij fase 2 wordt de leerling door de HB-coördinator overgedragen aan de ondersteuningscoördinator (OCO).

Op OSG De Hogeberg worden de volgende interventies per fase ingezet:

Interventies fase 1 (Regie bij HB-coördinator)

- De leerling wordt zo snel mogelijk op het passende onderwijsniveau en leerjaar geplaatst, ongeacht de resultaten. Hierbij krijgt het toegang tot versnellings-, verrijkings- en verbindingsinterventies. De HB-coördinator bepaalt in overleg met de leerling en ouders wat het juiste onderwijsniveau is en welke interventies getroffen worden.
- Deelname aan de Plusklas wordt (tijdelijk) verplicht gesteld.

Interventies fase 2 (Regie bij OCO)

- Daar waar mogelijk worden de handelingsadviezen van het psychodiagnostisch onderzoek opgevolgd.
- Er wordt vanuit het samenwerkingsverband een onderwijszorgarrangement ingezet met externe begeleiding, zoals een coachingstraject van de *Onderwijsversterkers*. De focus ligt op het versterken van de emotieregulatie.
- Indien het arrangement onvoldoende voortgang boekt, adviseert OSG De Hogeberg voltijds HB-onderwijs of overstap naar een begaafdheidsprofielschool.

Interventies fase 3

OSG De Hogeberg spant zich in om voor elke jongere op Texel thuisnabij onderwijs te kunnen verzorgen. Helaas moeten wij constateren dat het begeleiden van gedemotiveerde onderpresteerders vaak buiten de mogelijkheden van OSG De Hogeberg valt. Een omgevingsverandering wordt hier dus, alhoewel door leerling en/of ouders soms ongewenst, noodzakelijk geacht. Er wordt in dit geval met het samenwerkingsverband gezocht naar:

- Een voltijds HB-voorziening of begaafdheidsprofielschool met voldoende ondersteunende mogelijkheden.
- Een onderwijs-zorg instelling met een specialisatie op het gebied van begaafdheidsbegeleiding.

6. Borging

6.1 Werkgroep

De werkgroep hoogbegaafdheid, samengesteld uit minimaal de HB-coördinatoren, twee LICH-geschoolde vakdocenten, één ondersteuningscoördinator en één schoolleider, komt minstens drie keer per jaar bijeen om meetbare doelen te bespreken, te stellen en te evalueren. Wanneer een doel buiten bereik ligt, volgt een reflectie en een voorstel tot beleidswijziging.

De huidige werkgroep kent de volgende leden:

Sara Valkenburg-Koops (Plusklasdocent / HB-coördinator onderbouw)

Vincent Stork (HB-coördinator bovenbouw)

Angelique Breedveld (Plusklasdocent)

Nienke de Visser (Plusklasdocent / HB-coördinator onderbouw)

Marie-José (OCO havo/vwo)

Linda Beijer (teamleider havo/vwo bovenbouw)

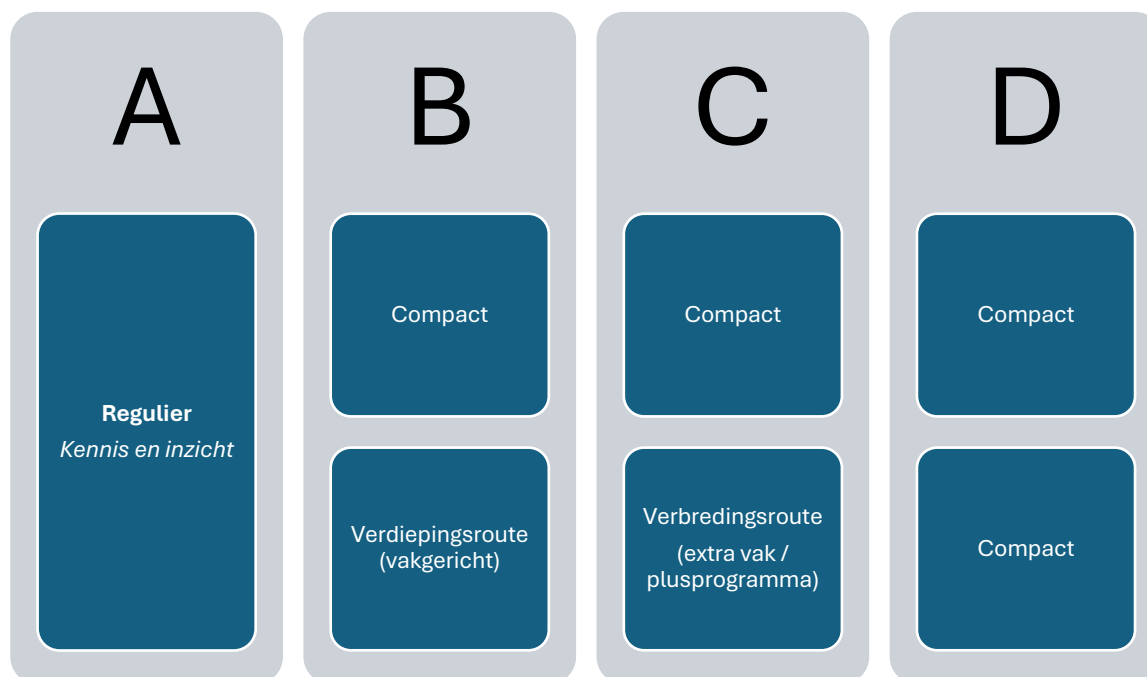
Werkgroepleden zijn aanspreekpunt voor vragen wanneer een docent advies nodig heeft over hoogbegaafdheid.

6.2 Scholing en kennis

Om voor voldoende draagvlak te zorgen is het van belang dat een groot aantal medewerkers van OSG De Hogeberg en alle medewerkers die lesgeven op niveau vwo beschikken over de juiste kennis met betrekking tot het thema hoogbegaafdheid. Ter bevordering van het draagvlak en het juiste onderwijsaanbod voor hoogbegaafde leerlingen stimuleert OSG De Hogeberg medewerkers tot het volgen van de driedaagse LICH-training.

Bijlagen

Bijlage 1: Routes VWO - regulier, compact met verdieping, compact met verbreding en versneld

Toelichting:

- A. Reguliere route
- B. Compacte route met verdieping. Coachende begeleiding tijdens de les van de vakdocent, waar mogelijk uitgevoerd in 'peer'-eiland van meerkunners binnen de eigen klas. Dit is een onderdeel van een gedifferentieerd 'basis' lesaanbod binnen de eerste leerlijn (binnen de klas)
- C. Compacte route met verbreding. Per vak zijn minder lessen nodig dan in de lessentabel staan. De vrijgekomen lestijd wordt ingevuld met een verbredingsaanbod in de tweede leerlijn (buiten de klas). Dat kan zijn de Plusklas (leerjaar 1 t/m 3), extra vakken in het reguliere aanbod van OSG De Hogeberg (leerjaar 4 t/m 6) en aanvullende programma's als Klassieke talen, Informatica, Wiskunde D, Anglia Engels of een aanbod buiten school.
- D. Versnelde route. Van alle vakken wordt de compacte route gevolgd, waardoor vwo 2 en vwo 3 in één schooljaar afgerond kan worden. In leerjaar 4 t/m 6 kan de versnelde route leiden tot vervroegd examen in één of meerdere vakken onder voorbehoud van de geldende examenwetgeving.

In aanmerking voor route A komen alle leerlingen met doorstroomadvies vwo en/of leerlingen die op basis van resultaten en de doorstroomvergadering op OSG De Hogeberg in vwo zijn geplaatst.

In aanmerking voor route B komen alle leerlingen met een deskundigenverklaring met indicatie meerkunner/hoogbegaafdheid (bijv. van de *Onderwijsversterkers, voorheen OBD*) en leerlingen die bovengemiddeld goed presteren binnen de reguliere route van vwo.

In aanmerking voor route C komen alle leerlingen met een deskundigenverklaring met indicatie hoogbegaafdheid (bijv. van de *Onderwijsversterkers, voorheen OBD*) en leerlingen met een cijfer 8 of hoger voor een vak op vwo niveau (klas 1 t/m 3) en alle leerlingen met een gemiddelde van 6,8 of hoger voor het complete vakkenpakket (klas 4 t/m 6).

In aanmerking voor route D komen leerlingen met een deskundigenverklaring met indicatie hoogbegaafdheid (bijv. van de *Onderwijsversterkers, voorheen OBD*) en een aanvullende ondersteuningsbehoefte. Hiervoor is een advies nodig van de ondersteuningscoördinator in overleg met consulent hoogbegaafdheid van SWV.

Bijlage 2: Format studiewijzer VWO

Studiewijzer VWO 2024-2025			Klas Vak	Periode 1 2 september 2024 t/m 15 november 2024	
Week	Leerdoel	Instructie	Route A Kennis en inzichtsrout vwo- curriculum	Route B Compacte route met verdiepingsopdrachten; 20-40% herhalingsopdrachten geschrapt en aangevuld met moeilijker opdrachten waarbij dieper op het curriculum wordt ingegaan.	
			Opdrachten regulier	Opdrachten compact	Opdrachten verdieping
Week 1 2 t/m 6 september					
Week 2 9 t/m 13 september					
Week 3 16 t/m 20 september					
Week 4 23 t/m 27 september					
Week 5 30 sep t/m 4 oktober					
Week 6 7 t/m 11 oktober					
Week 7 14 t/m 18 oktober					

Protocol “Vervroegd examen”

havo/vwo

Het is in specifieke gevallen mogelijk om in de bovenbouw vervroegd examen te doen. Het is echter niet vanzelfsprekend dat een leerling altijd toestemming krijgt om deze route te volgen. Hiervoor is onderstaande procedure opgesteld met daarin de voorwaarden en eisen waar de leerling aan moet voldoen.

- Vervroegd examen wordt aangeboden als maatwerktraject aan leerlingen die voor een vak uitzonderlijk goed presteren.
- Als indicator hiervoor wordt het onafgeronde cijfer 8 of hoger gebruikt. Het is echter ook in zo'n geval niet vanzelfsprekend dat een leerling altijd toestemming krijgt om deze route te volgen.
- Leerlingen die vervroegd examen willen doen, dienen zich vóór het einde van het schooljaar bij hun vakdocent én hun mentor aan te melden.
- De leerling vult de aanvraag in en verzamelt de benodigde handtekeningen voor akkoord.
- De docentenvergadering geeft tijdens de overgangsvergadering al dan niet toestemming voor het volgen van een traject vervroegd examen. De mentor en de vakdocent geven van tevoren een gefundeerd advies.
- Mocht vooraf al blijken dat het volgen van het vervroegde vak organisatorisch en/of inhoudelijk als te lastig wordt ingeschat door de docentenvergadering, kan ook op basis daarvan besloten worden om dit niet aan te bieden.
- Het vak waarin vervroegd examen wordt gedaan, volgt de leerling in principe in de oorspronkelijke lesgroep. Het is de verantwoordelijkheid van de leerling om in dat uur te werken aan stof van het volgende leerjaar. Waar mogelijk wordt onderzocht of de leerlingen één of meer lessen kan aansluiten bij de vakles van het hogere leerjaar eventueel door een enkele andere vakles te missen.
- Het is niet mogelijk zomaar te stoppen met het traject vervroegd examen. Er wordt immers een speciaal PTA gevolgd. Stoppen gebeurt dus altijd in overleg met de betrokken docent én mentor. De leerling geeft het uiteindelijke besluit persoonlijk door aan de examensecretaris.
- Het cijfer dat een leerling haalt voor het vervroegd vak, is definitief. Wanneer de leerling een herexamen aanvraagt voor dit vak, is er het daaropvolgende jaar geen recht meer op herexamen.
- Het cijfer dat een leerling haalt voor het examen van vervroegd geëxamineerde vak, heeft een geldigheid van één jaar. Indien de leerling doubleert, komt dit cijfer te vervallen. Er moet dan opnieuw een examen worden afgelegd in het vak.

Bijlage 4: Overzicht deskundigheidsbevordering medewerkers

	Medewerker	Afdeling/sectie
Ritha-opleiding	KLV	OCO
LICH-training 2022-2023	VIR	Nederlands
	SUN	Plusklas/Mediatheek
	VIJ	OSP
	HAB	Binask
LICH-training 2023-2024	STM	Movreta
	STS	Movreta
	STO	Decaan/zaakvakken
	KOM	OCO/OSP
	FOK	OSP
	HEG	Directeur
LICH-training 2024-2025	BEL	Teamleider
	VIN	Plusklas/Zaakvakken
	BOM	Zaakvakken
	KOO	Plusklas/Nederlands
	OOM	Nederlands
	BUM	Binask/Nederlands
LICH-training 2025	EVJ	Movreta
	FLN	Zaakvakken
	BOO	Kunst
	BRA	Plusklas/Binask
LICH-training 2025-2026	JMA	Wiskunde
	GEL	Wiskunde
	IJS	Nederlands
	WIS	Movreta
	HEI	Binask
	HUJ	Leerlingcoördinator/LO
	FON	Leerlingcoördinator/Zaakvakken

Bijlage 5: taakomschrijving HB-coördinator

(volgt)

Bijlage 6: Advies landelijke norm voor basisondersteuning

(AOB en Ouders&Onderwijs)

(Hoog)begaafdheid

Definitie (hoog)begaafdheid (Gagné, 2010; Subotnik et al., 2018)

Dit ondersteuningsgebied gaat om de ondersteuningsbehoeften die voortkomen uit het ontwikkelings- of leerpotentieel van leerlingen. Dit potentieel kan zich uiten op bijvoorbeeld intellectueel, creatief, sociaal, perceptueel of fysiek vlak. Omgevingsfactoren (zoals school, thuissituatie en sociale omstandigheden) en interpersoonlijke kenmerken (zoals fysieke en mentale gesteldheid, motivatie en doorzettingsvermogen) beïnvloeden de ontwikkeling en het tot uiting komen van talenten. Door verschillende factoren kan dit leerpotentieel mogelijk niet volledig benut worden, wat onder andere kan leiden tot onderpresteren. Er kan bijvoorbeeld een mismatch zijn tussen de behoefte van de leerling en de aanpak van school of tussen de opvoedingsstijl van ouders en opvoedkundige behoeften van het kind. De basisondersteuning in dit gebied richt zich op het stimuleren van het ontwikkelings- of leerpotentieel en het voorkomen of tegengaan van onderpresteren in de schoolomgeving.

Beleid

1. Het schoolbestuur met alle vestigingen heeft beleid over het signaleren van ondersteuningsbehoeften bij leerlingen met kenmerken van (hoog)begaafdheid, van instroom tot uitstroom van leerlingen en ook bij de overgang van po naar vo. Daarbij is er aandacht voor onderpresteren. De school voert het beschreven beleid uit.
2. Het schoolbestuur met alle vestigingen heeft beleid over de ondersteuning bij (hoog)begaafdheid, aansluitend bij de visie van de school gericht op goed onderwijs voor alle leerlingen. De school voert het beschreven beleid uit.

Kennis en vaardigheden

3. De school heeft kennis over verschillende perspectieven op (hoog)begaafdheid.
4. De school heeft kennis over het signaleren van ondersteuningsbehoeften.
5. De school heeft kennis over divergent differentiëren: het inspelen op verschillen in leertempo, leerpotentieel en interesses.
6. De school doet een beroep op een specialist hoogbegaafdheid of een professional met expertise in (hoog)begaafdheid. De school heeft deze expertise intern of weet deze extern in samenwerking met andere scholen, het schoolbestuur of samenwerkingsverband te verkrijgen. Deze specialist ondersteunt het team bij het signaleren van ondersteuningsbehoeften en helpt bij het vormgeven van het onderwijsaanbod. De specialist draagt bij aan de kwaliteitsontwikkeling van de onderwijsprofessionals en het aanbod.
7. De school ondersteunt het team in de vorm van tijd, geld en expertise bij het verbeteren van hun kennis en vaardigheden op het gebied van pedagogisch-didactisch handelen, specifiek voor (hoog)begaafdheid, aansluitend bij de behoeften van het personeel en bij de populatie van de school.

Ondersteuning

8. De school signaleert ondersteuningsbehoeften bij leerlingen die onderpresteren.
9. De school faciliteert haar onderwijspersoneel om tot optimale differentiatie te komen binnen de onderwijscontext.
10. De school past het lesaanbod aan om het ontwikkelingspotentieel van leerlingen te stimuleren, afgestemd op hun niveau en tempo. Ook de sociale en emotionele ontwikkeling krijgt aandacht. Verschillende vormen van differentiatie kunnen tegelijk worden ingezet. Voorbeelden zijn:
 - a. PO: verrijken van het lesaanbod, compacten (overslaan van overbodige herhalings- en oefenstof), versnellen binnen een vakgebied of door een leerjaar over te slaan en het bieden van andere vakken aansluitend bij de interesses van de leerling.
 - b. VO: verrijken van het lesaanbod, compacten (overslaan van overbodige herhalings- en oefenstof), versnellen binnen een vakgebied of vervroegd examen doen en het bieden van andere vakken aansluitend bij de interesses van de leerling.
 Versnellen in de vorm van een of meerdere jaren overslaan maakt geen deel uit van de basisondersteuning.
11. De school stimuleert socialisatie en persoonsvorming van leerlingen. Dit kan bijvoorbeeld door samenwerkingen of contactmomenten tussen deze leerlingen te organiseren, eventueel met ondersteuning van het schoolbestuur, het samenwerkingsverband of de gemeente.

Wat valt niet onder de landelijke norm voor basisondersteuning?

12. Individuele ondersteuning voor leerlingen met kenmerken van (hoog)begaafdheid die onvoldoende baat hebben bij de basisondersteuning en die langdurige individuele ondersteuning nodig hebben die volledig op maat gemaakt is.
13. Het aanbieden van voltijds hoogbegaafdheidsonderwijs.
14. VO: Versnellen door een leerjaar over te slaan.